

Info

Europos Parlamentas patvirtino cheminių medžiagų reglamentą

Beveik kiekviename gaminyje yra cheminių medžiagų, kurių poveikis aplinkai ir sveikatai nėra iki galo ištirtas. Trečiadienį Europos Parlamentas antruoju svarstymu patvirtino įstatymų paketą, kuriuo remiantis bus suregistruotos pramonėje naudojamos cheminės medžiagos ir jų savybės, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką. Dėl šio reglamento pasiektas Europos Parlamento ir ES Tarybos sutarimas. Jis turėtų įsigalioti 2007 m. birželio 1 d.

Pagal šį įstatymų paketą (dar vadinamą REACH), kurį sudaro reglamentas bei jį lydinti direktyva, įmonės privalės įregistruoti visas chemines medžiagas, kurių jos per metus pagamina ar importuoja bent 1 toną. Viso turės būti suregistruota apie 30 tūkst. pramonėje naudojamų medžiagų (pagal nuo 1981 m. galiojančius ES reikalavimus iki šiol suregistruota tik apie 3 tūkst. naujai sukurtų medžiagų).

Kreipdamiesi dėl medžiagos registravimo, gamintojai ar importuotojai turės jų lėšomis atliktų tyrimų pagrindu nurodyti jos chemines savybes, taip pat poveikį aplinkai ir sveikatai. Kiekviena medžiaga bus registruojama tik vieną kartą. Registravimo mokestis priklausys nuo pagaminamos medžiagos kiekio. Dėl medžiagų registravimo galėtų kreiptis ir kelių įmonių konsorciumai – taip sumažės įmonių kaštai. Registruotų medžiagų sąrašas bus viešas, tačiau duomenims apie jų savybes 12 metų galios slaptumo reikalavimai.

Įmonėms, ketinančioms pagaminti ar importuoti mažiau kaip 10 tonų tam tikros medžiagos per metus, registravimo procedūra bus paprastesnė – joms nereikės deklaruoti medžiagos poveikio aplinkai ir sveikatai. Ši nuostata bus peržiūrima po 14 metų, o kancerogeninėms, mutageninėms bei reprodukcijai kenkiančioms medžiagoms – po septynerių metų. Paprastesni reikalavimai galios ir įmonėms, kasmet pagaminančioms ar įvežančioms iki 100 tonų tam tikros medžiagos. Nebus reikalaujama registruoti mineralų, maisto medžiagų bei polimerų. Reglamentas neapima radioaktyvių medžiagų – ši sritis reguliuojama kitais ES teisės aktais. Gyvsidabris ir jo junginiai pateks į direktyvos sritį po trejų metų, kai įsigalios atitinkamo reglamento pakeitimai.

Registravimo prašymą medžiagos gamintojas turės pateikti naujai įkurtai Europos cheminių medžiagų agentūrai, kurios buveinė būtų Helsinkyje. Sutarta, kad Europos Parlamentas skirs du jos valdybos narius bei išklaitys kandidatą į agentūros direktoriaus postą prieš jį paskiriant.

Pavojingų – kancerogeninių, mutageninių, reprodukcijai kenkiančių ar panašių medžiagų gamintojai bei importuotojai turės ne tik jas įregistruoti, bet ir gauti Europos Komisijos leidimą („autorizavimą“) jas gaminti ar įvežti. Šiuo metu tokių medžiagų yra apie 3 tūkstančius. Prašydamos leidimo įmonės turės nurodyti, kada jos žada pakeisti

šias medžiagas saugesnėmis (pagal tai bus nustatoma leidimo trukmė), o jei tokių dar nesukurta – įsipareigoti atlikti galimų alternatyvų tyrimus. Jos taip pat privalės įsipareigoti kiek įmanoma sumažinti produkto kenksmingumą bei informuoti vartotojus apie galimus cheminius jo pavojus. Nebus leidžiama pramonėje naudoti hormonus žeidžiančių, ilgai aplinkoje išliekančių, bioakumuliacinių arba nuodingų medžiagų, jei yra tinkamų saugesnių pakaitalų.

Pagal pasiektą neformalų susitarimą bandymų su gyvūnais skaičiaus mažinimas bus įrašytas tarp reglamento tikslų. Kiek įmanoma, tokių bandymų turės būti atsisakyta. Be to, ES įmonės privalės keistis jau atliktų bandymų su gyvūnais duomenimis, kad jų nereikėtų kartoti.

Numatoma įstatymų paketą įgyvendinti palaipsniui. Europos cheminių medžiagų agentūra turės būti įsteigta per metus nuo direktyvos įsigaliojimo. Per trejus su puse metų bus suregistruotos pavojingos medžiagos bei tos, kurių pagaminama ar įvežama daugiau kaip 1000 tonų per metus, per šešerius metus – tos, kurių pagaminama ar įvežama daugiau kaip 100 tonų per metus, o per vienuolika metų – likusios medžiagos, kurių kasmet pagaminama ar įvežama bent 1 tona. Šalys negalės įteisinti griežtesnių reikalavimų negu tie, kurie įrašyti REACH reglamente. Jį peržiūrėti numatoma po penkerių metų.

REACH įstatymų paketo priėmimo proga Europos Parlamento pirmininkas Josep **Borrell** (Žozepas Borelis) sakė: „Po šio balsavimo dėl vieno sudėtingiausių ES istorijoje tekstų įsigalios labai svarbūs teisės aktai, kurie saugos visuomenės sveikatą ir aplinką nuo cheminių medžiagų grėsmės, tačiau nesumažins Europos konkurencingumo. ES piliečiai bus geriau apsaugoti nuo daugelio nuodingų chemikalų kasdieniniame gyvenime.“

Guido SACCONI (PES, IT)

A6-0352/2006

Dėl cheminių medžiagų registravimo, įvertinimo, autorizavimo ir apribojimų (REACH) bei dėl Europos cheminių medžiagų agentūros įsteigimo

Guido SACCONI (PES, IT)

A6-0345/2006

Dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų medžiagų klasifikavimą, pakavimą ir ženklavinimą etiketėmis, suderinimo

N.B. :

Bendro sprendimo procedūra, antrasis svarstymas. Svarstymas: 2006-12-11. Balsavimas: 2006-12-13

Susisiekti :

Robertas POGORELIS

Spaudos tarnyba

El. paštas: spauda-LT@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 32006

STR: (33-3) 881 74642